

Sosiaalinen media identiteetin rakentajana

10.9.2018

Identiteetillä tarkoitetaan ihmisen yksilöllistä käsitystä itsestään. Identiteetti voidaan ymmärtää dialektiseksi prosessiksi, jossa ihminen luo käsitystä itsestään vuorovaikutuksessa yhteiskunnan kanssa. Esimerkiksi brittiläinen sosiologi Stuart Hall on korostanut, että identiteetti on jatkuvassa muutoksessa.

Sosiaalisesta mediasta on muodostunut yhä merkittävämpi identiteettiä muovaava tekijä. Facebookissa ja muissa sosiaalisen median välineissä olemme vuorovaikutuksessa muiden kanssa ja mikä tärkeintä, saamme siellä myös palautetta omasta toiminnastamme. Etenkin nuorille Instagramin, Snapchatin, Facebookin ja muiden sosiaalisen median välineiden kautta tuleva palaute on merkittävä osa oman identiteetin rakentamista.

Tutkija Sari Östman puhuu elämäjulkisuudesta, jonka avulla muovaamme identiteettiämme sosiaalisessa mediassa. Yhä useampi meistä on elämäjulkaisija, joka jakaa vaikkapa Facebookissa omia kuviaan itselle tärkeistä tilanteista. Lomamatkat, ravinta-annokset ja omat arkiset saavutukset puutarhanhoidosta mattopyykkiin dokumentoidaan sosiaaliseen mediaan ja jaetaan ystäville. Viime kädessä kyse on päiväkirjamaisesta julkaisemisesta, oman elämän jakamisesta ja ennen muuta myös palautteen odottamisesta. Tykkäämiset, kommentit ja jopa suoranainen ihailu muovaavat identiteettiämme ja vahvistavat minäämme.

Me ihmettelemme kun nuori snäppää, whatsappaa ja elää somessa. Hän kuvaa ja jakaa otokset arjestaan ystävilleen lähes maanisesti mielestämme. Itse asiassa mekin suunnittelemme usein mitä päivitämme sosiaaliseen mediaan. Otamme valokuvan laaturavintolan annoksesta ja jaamme sen ystävillemme Facebookissa tai laitamme tilapäivityksen lentokentältä ja kerromme, kuinka olemme menossa kauan ansaitulle lomalle palmupuiden katveeseen. Nuori tekee tätä samaa, mutta usein hän jakaa nuo ajatuksensa ja kuvansa suppeammalle kaveripiirille sosiaalisessa mediassa.

Kummassakin tapauksessa on kyse identiteetin rakentamisesta. Nuorelle, ja pakko tunnustaa että monelle vanhemmallekin, sosiaalisessa mediassa saatu positiivinen palaute on voimaannuttavaa ja itsetuntoa vahvistavaa. Kukapa ei kehuista pitäisi.

Ari Haasio